

Katarina Stegnar, Primož Bezjak, Branko Jordan Zgodba o elitnem hotelu, zajčicah, maturi in igralcu v času

Vstopimo v **Staro elektrarno**, vstopimo v preteklost, v leto 1977: vstopimo v bar, v kabaret, za hip v luksuzni hotel na otoku Krku, največji šovbiz projekt nekdanje Jugoslavije, kjer se na stropu vrti disko kroglja, po prostoru se sprehajajo penthouse ljubljenske – zajčice investitorja projekta Boba Guccioneja, elastični natakariji točijo šampanjec, zvezde v srebrnih luskastih oblekah prepevajo francoske šlagerje ... Ko vstopimo v leto 1977, vstopimo tudi v letnico rojstva članov igralskega benda, ki so si nadeli ime Beton Ltd.

Vesna Milek,
foto Jure Eržen

V koprodukciji z Bunkerjem (pod vodstvom Nevenke Koprivšek) in Anton Podbevšek Teatom (pod vodstvom Matjaža Bergerja) so ustvarili (tretjo po vrsti) svežo, igrivo, duhovito predstavo, s kot šivanka tanko kritično ostjo, ki je najprej ne zapaziš, dokler te ne prebode tam, kjer si kot posameznik najbolj občutljiv. O velikih sanjah in dvoični, potuhnjeni megalomaniji prejšnje države, o velikih upih v novi državi, pa potem o krizi identitete, tako generacije kot male države, o veliki deziluziji, ki sledi. A v resnici, pravijo sami, je to še najbolj predstava o njih samih.

Katarina Stegnar, Primož Bezjak, Branko Jordan. Vsi trije so si pot, slino, hormone zamešali pri Matjažu Pograjcu, simbolično so se srečali prav v predstavi Soba srečanj, se kot **Betontanc** učili in naučili »soustvarjanja«, se učili plesati, pisati, raziskovati,

dokler se niso združili v gledališki kolektiv Beton Ltd. Najprej so se v njihovem, zdaj že prepoznavnem, bizarno duhovitem družbenokritičnem stilu lotili globalnega segrevanja in severnih medvedov v predstavi *Tam daleč stran* (2010), bruseljskih prevajalcev v predstavi *Rečem, kar mi rečejo, naj rečem* (2012); o zadnji predstavi *Vse, kar smo izgubili, medtem ko smo živeli*, razmišljajo na teh straneh.

Kaj vse smo torej izgubili, medtem ko smo živeli? Kaj vse ste izgubili vi konkretno?

Primož: Že v prvem brainstormingu za predstavo smo se vprašali eno samo vprašanje. Kje smo bili, ko so se dogajale vse družbenopolitične spremembe, od osamosvojitve, tranzicije, ekonomsko-političnih pretresov do recesije in vseslovenske vstaje? Kje smo bili takrat, ko so drugi vlagali certifikate in skrbeli za svojo eksistenco? Odgovor je: Mi smo bili pa na vajah. To je bila prva ugotovitev, iz katere smo začeli

razvijati zgodbo.

Katarina: Osnovna premisa predstave je bila: Kje smo bili, medtem ko so si vsi ostali nagrabili denar? Bili smo na vajah, na odru, in ostali praznih žepov. Vmes pa smo mislili, da delamo nekaj pomembnega.

Branko: Vmes smo verjeli, da s predstavami rešujemo svet.

Primož: Najhuje je, da to še vedno verjamemo. (*nasmešek*)

Katarina: Smo v življenjskem trenutku, ko bi morali biti na vrhuncu svoje moči, obvladovati svet okrog sebe, ga znati manipulirati. Mi imamo pa ves čas občutek, da ta svet upravlja z nami.

Kdo je kriv za to? Tudi vi sami?

Katarina: Najbrž smo kar sami krivi, ja.

Primož: Ker nismo bili ne preveč racionalni ne odgovorni, ker nismo premišljevali o rezultatih, ampak smo ustvarjali predstave. In tako dolgo časa živeli v neki lažni svobodi, v kateri zdaj drugi odločajo, kaj bomo v bližnji prihodnosti, obupani posamezniki ali emigranti.

Branko: Ko smo začeli s temi vprašanji, smo se vsi trije znašli na izhodiščni točki, na točki nič. In se preprosto vprašali: Kdo sem? Zmagovalec ali poraženec? Občutek, ki smo ga detektirali pri vseh treh, je, da smo poraženci.

Katarina: Luzerji.

Ni tako, da bi se moral igralec bolj kot z vprašanjem, »ali je poraženec ali zmagovalec«, spraševati, »ali je vikont de Valmont ali Hamlet ali Kaligula?«

Katarina: To je v bistvu vprašanje generacij, ja. Prejšnje generacije so se veliko bolj lahko ukvarjale s svojimi repertoarji, z vlogami.

Primož: Če pogledamo starejše generacije, so oni res živeli umetnost, imeli so možnost, da jo živijo; mimogrede so povedali verz, iz rokava stresli citat kakšnega našega poeta, dramatika ... Gotovo je to tudi generacijska stvar. Svet okrog nas se spreminja z veliko naglico. Če že obstaja skupni imenovalec naše generacije, je to odprtost navzven.

Torej – zakaj ste prišli do točke, da ste poraženci?

Branko: V tej naši 'analizi' smo prišli do zaključka, da nas okolica, ne glede na to, da se sami včasih počutimo kot smeti, načeloma vidi kot zmagovalce. Se pravi, nekaj je narobe ali z našo percepcijo ali s percepcijo družbe. Ko smo začeli to predstavo, smo se veliko ukvarjali s časom, v katerega smo se rodili in ki se nam je s časovne distance zdel poln neskončnih možnosti.

Katarina: Kot vedno, kadar pogledaš za nazaj. Vedno se vse tisto, kar je minilo, zdi

lepše. Subjektivno.

Tudi objektivno so bila sedemdeseta v nekdanji državi obdobje kulturnega razcveta. Z oživitvijo spomina na razkošni hotel Palace na otoku Krku ste ustvarili metaforo za veliko razkošno državo, kjer je bil umetnik (lahko tudi Bog, kjer so se snemali epi, kot sta Sutjeska in Neretva, in kjer denar ni bil omejitven.

Branko: V naši predstavi seveda odpiramo to jugoslovansko poglavje, a tega ne gre enačiti z nekakšno jugonostalgijsko.

Brez skrbi. Za legitimnost nostalgčnih občutkov ste se rodili nekaj let prepozno.

Branko: (*nasmešek*) Treba je vedeti, da projekt Palace hotel ni reprezentativni jugoslovanski projekt. Je zamolčani jugoslovanski projekt. Torej, Jugoslovani v ta umetni paradiž niso imeli vstopa, razen kot delovna sila. Hotel je vzorčen primer elitičnega kapitalizma in perverzije v opevani socialistični Jugoslaviji.

Tako v socialistično državo pride pornografski mogul, urednik, lastnik Penthousea Bob Guccione, se sreča s Titom in mu reče, dajmo, naredimo eno kockarnico, eno pravo zabavišče za zahodne milijonarje, z zajčicami ...

Primož: Oziroma *Penthouse pets*, kot so jim rekli, z veliko seksa, pijače in razkošja ...

Katarina: In ne samo to. Bob Guccione maršalu Titu mirno reče: Pridem, če mi boš naredil most in letališče. Most na otok Krk je bil narejen zaradi Boba Guccioneja.

Kako ste sploh prišli do hotela v Haludovem?

Primož: Ko smo od Bunkerja in APT-ja dobili zeleno luč za projekt, smo si rekli: projekt lahko ustvarimo edino tako, da se za deset dni zapremo v apartma in *brainstormamo*. Ker pač doma tega nikoli ne moreš narediti.

Branko: Naše prvo izhodišče je bila drama Eugèna Ionesca *Morilec brez razloga*, precej neznana drama, pri nas prvič uprizorjena v Novi Gorici. Lani smo po naključju prišli do tega teksta.

Zgodba o utopiji?

Branko: Zgodba je enostavna. Bérenger, lik slehernika, ki ga je Ionesco razvil že v *Nosorogih*, nekakšen kufkovski antijunak, se lepega dne usede na tramvaj in pride v predel Pariza, kjer še nikoli ni bil. Spreleti ga, da je vstopil v utopijo, v sončno mesto, nekakšno Corbusierovo *Ville radieuse*. Odloči se, da bo tam živel, a kmalu se izkaže, da nekaj ni v redu. V tej četrti pleni in ubija serijski morilec. Bérenger začne poizvedovati, ali ga je že kdo poskušal ustaviti. Odgovor je: Ne. In on odvrne: No, potem ga bom pa

jaz.

Analogija z aktualno družbenopolitično klimo.

Branko: Ja, mi, rojeni leta 1977, no, pardon 1976 (*pomežikne proti Katarini*), tako vstopimo v to čudovito utopijo, ki se ji reče SFRJ, in potem polni upanja zaplešemo na maturantskem plesu v novi mali državi, dokler ne ugotovimo, da nekaj ne štima. A kdo kaj naredi? Ne. In smo si naivno rekli: No, bomo pa mi.

In ste naredili to predstavo?

Branko: In smo naredili to predstavo. (*nasmešek vseh treh*)

Katarina: Najbolj pomembno se mi zdi, da je morilec v Ionescovi drami v bistvu morilec ideologije. Morilec želje. Medtem ko se mi vse bolj zdi, da mi nimamo ideologije. Naša država še vedno ne ve, kaj bi bila, če sploh kaj je. Ne ve. Tudi če bi se ta država odločila, da je nekaj popolnoma neumnega, bi bilo super, ker bi potem lahko rekli: To ni v redu. Hočemo nekaj drugega. Ker pa ne vemo, kaj ta država je, se proti ideologiji, ki je ni, nekako ne znamo boriti.

Zato Morilec brez razloga.

Primož: Prek tega teksta smo dobili navdih za 'veliko utopijo'. Šli smo na Krk, se zaprli v apartma, dali papirje, knjige, vse materiale na mizo, se spogledali in si rekli: Pa saj v resnici nimamo nič. Potem se Branku posveti, da je pred nekaj tedni slišal nenavadno zgodbo o nekem hotelu. Ti povej, Branko.

Branko: Dolga zgodba. Ravno sem okrevaval po operaciji glasilk, kar je pomenilo, da moram biti en mesec popolnoma tiho, zato sem lahko bolj pozorno poslušal. V Zagrebu sem po naključju izvedel za neki hotel na Krku, kjer so poplesavale zajčice in kjer je nastopala Josipa Lisac. Od vsega sem si zapomnil samo to, da je ta hotel na Krku. In ko smo se mi trije znašli na Krku, sem si rekel: pa mi smo v resnici na kraju zločina.

Katarina: Penthouse Palace Hotel je bil v resnici deset minut od naše vile.

Primož: Nič drugega nam ni preostalo, kot da se lepo sprehodimo do objekta, naše predstave. Dobesedno, v tem primeru nas je vsebina predstave poklicala.

Predstavljam si, kakšne zgodbe šepetajo zapuščeni prostori hotela, ki je nekoč predstavljal središče zahodnega, celo porno jet seta. Kakšen je bil vaš prvi vtis, ko ste vstopili vanj?

Katarina: Ta hotel je v bistvu ruševina, v katero se je že zajedla narava, tako da deluje zelo filmsko, celo zelo romantično.

Primož: Nekaj, kar je bilo zgrajeno in je zamrlo. Kot razbite iluzije, kot velika prevара. A hkrati še vedno deluje tako veličastno,

da se ti zdi, kot da si se znašel v enem od filmov Jamesa Bonda. V lobiju je kamin v dveh nadstropjih, vse iz kamna, vse je še tam.

Katarina: Že ko stopiš v hotelski lobi, vse steklene stene gledajo na morje, s separeji, v belem, veliki bazeni. Videti je še vedno veličastno. Vmes v teh letih so pobrali vse stvari ven ...

Primož: Med vojno so tam naselili begunce iz Bosne.

Je res, da arhitekt Boris Magaš, ki ga v predstavi interpretirate vi, Branko, ni vedel, za koga gradi ta paradiz?

Branko: Po naših informacijah naj ne bi vedel, da je hotelski kompleks za lastnika pornografske revije Penthouse. Imel je navodilo, naj naredi nekaj modernega, razkošnega, izjemnega. Vse drugo je bilo prepuščeno njegovi imaginaciji in kreativnosti. Prav pred dvema tednoma smo zasledili novico, da je Boris Magaš umrl. Velik arhitekt. Med drugim je projektiral znameniti splitski stadion Poljud.

Primož: Na plaži so celo separeji, da so lahko slavni in petični pari uživali rahlo zastrti, v intimi, brez pogledov drugih.

Če prav razumem, naj bi se hotel odprl leta 1972, pet let pred letnico 1977, letnico vašega rojstva, v katero vstopimo gledalci?

Primož: Ob naši letnici rojstva je deloval že pet let, kar tudi poudarimo v predstavi. Zanimivo, da je bil na odprtju tega hotela tudi Tone Stojko, a žal se ni spomnil ničesar drugega kot glamurja, svetlečih oblek in zajčic. Škoda.

Zajčice?

Katarina: Bob Guccione je v hotel pripeljal tudi svoje *Penthouse pets*, domače ljubljenske te moške revije pač, večinoma študentke, ki so morale obvladati vsaj tri svetovne jezike. Te iste zajčice so izučile tudi druga jugoslovanska dekleta. Na otoku je kar precej žensk, ki so v sedemdesetih opravljale službo zajčic.

Branko: Ki so se potem poročile in postale pridne gospodinje.

Katarina, v predstavi ste poleg utelešenja porno zajčice, Elizabeth Taylor, tudi utelešenje zvezde Bisere Veletanlić ... in Nevenke Dundek.

Branko: In Nevenka Dundek je resnična oseba! To je šele zgodba. Na prizorišče Palace Hotela je namreč stopila Nevenka Dundek, igralka, ki je živela v Nemčiji, hrvaškega rodu; z njo naj bi se zapletel Bob Guccione. Ko smo raziskovali, smo ugotovili, da je med drugim snemala tudi z Borisom Cavazzo, a se je on menda ne spomni. (*nasmešek*) Je pa zato postala prva

Jugoslovanka, ki je prišla na naslovnico Penthousea. *Pet of the month*, ljubljenska meseca.

Primož: Po netu smo si naročili originalni izvod Penthousea iz leta 1972, na naslovnici je gola Nevenka Dundek. Tudi fotografiral jo je Bob Guccione osebno, s posebno, tako imenovano *soft touch* kamero. Penthouse je bil namreč prvi, ki je pokazal žensko mednožje, ki je bilo malo v meglici.

V predstavi omenjate Elizabeth Taylor, Richarda Burtona, Orsona Wellsa, Sadama Huseina ... Kdo od slavnih in razvpitih naj bi res prenočeval v tem hotelu?

Branko: Zgodba v predstavi, da so za Sadama Huseina napolnili bazen s šampancem, je resnična, povedal pa nam jo je natakarkrka, ki je bil na otvoritvi hotela. Dejal je, da je bila prva zapoved hotela: »Ne obstaja želja, ki je v tem hotelu ne bi mogli izpolniti.« Gost je bil absolutni kralj. Spomnil se je gosta, ki si je zaželel lososa z nekega fjorda; ko mu je natakarkrka rekel, da ravno tega žal nimajo, ga je gost napotil k svojemu pilotu in zasebnemu letalu. »Odletite na Norveško in mi pripeljite tega lososa!« In to se je tudi zgodilo. Za to je seveda pošteno plačal, ampak želja je bila izpolnjena.

Katarina: Res, utopični svet. Lepe ženske, bogati moški, žurka, kockanje, pitje, lososi, kaviar ... Štirinajstdnevni paket, *all inclusive*, dva tisoč dolarjev. Preračunano v današnjo vrednost je to okrog 10.000 dolarjev.

Primož: In to v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, ki je mahala s parolami bratstva in enakosti. (*nasmešek*)

Branko: Vsak četrtek so iz Miami leteli čarterski leti na Krk; Rockefellerji, recimo, ki so s svojo jahto pripluli naravnost iz Benetk, so imeli svoj privez.

Katarina: V teh treh delih, vezanih na ključna obdobja, se zato spreminja tudi naša interpretacija. V prvem del smo ti liki, zvezdniki, zajčice, glamurozne pevke, v drugem delu igramo sami sebe v sezoni 95/96, na maturantskem plesu, v naših originalnih maturantskih oblekah ... Če je prvi del namig na pornografijo in njenega takratnega mogula, je drugi del nekakšna dokumentarna pornografija.

Zakaj? Ker je perverzno gledati sebe v maturantski obleki, pred petnajstimi leti?

Katarina: Maturantski ples smo izbrali zato, ker za vsakega od nas pomeni določeno prelomnico. Ko sva z Brankom pregledovala posnetke z naših maturantskih plesov in ko sva se zagledala, nama je bilo obema ... milo rečeno, slabo. Ko vidiš sebe, kakšen si bil pred dvajsetimi leti. (*zavije z očmi*)

Branko: Najhuje je, ker se takrat sam

sebi zdiš velik frajer, ko pa se s časovno distanco vidiš na posnetku, vidiš predvsem zmedenega butastega srednješolca, ki misli, da je frajer. Nehote se vprašaš, ali ni danes situacija podobna. (*ironičen nasmešek*)

Pijani maturantje na odru, ki govorijo v rimah ... Kopija maturantskega plesa malo mlajše generacije od vaše, ki je pred leti zaokrožila po spletu?

Branko: To je še ena postmodernistična plast v predstavi. (*ironično*) Naš avtorski pristop je v skladu s časom: napisali so drugi, podpisali bomo mi.

Katarina: Če lahko to počne Houellebecq, zakaj ne bi mi?

V tretjem delu predstave smo v letnici 2013, v sedanosti: trije slovenski igralci na kvizu, odgovarjajo na vprašanja, kot na primer: Kam ste vložili svoj certifikat? ali V Sloveniji skoraj vsak peti človek živi pod pragom revščine. Kako gledate na to?

Katarina: V tretjem delu predstave smo dejansko mi sami, brez mask.

In vendar govorite stavke, ki so pravzaprav citati vaših igralskih kolegov iz rumenih medijev.

Katarina: Ja, nalašč govorimo neumnost. Saj na taka vprašanja skoraj ni mogoče drugače odgovarjati. Hkrati je v tem neki tvist.

Primož: In smo si rekli, da je najbrž nemogoče, da bi kdo pomislil, da bi mi sami na takšna vprašanja dajali takšne odgovore.

Drugače od izjav, ki ste jih vzeli iz rumenih medijev, ste sami precej družbeno angažirani. Katarina, pred dobrim letom in pol ste kot del akcije igralcem, glasbenikom, umetnikom delili zlate judovske zvezde, z napisom »artist«. Kaj pomeni biti umetnik v Sloveniji?

Katarina: To je bila ena redkih negledaliških politično-aktivističnih akcij, ki sem jo potem tudi izvedla.

In to skoraj leto pred lansko vseslovensko vstajo?

Katarina: Ja, ker je bila situacija nevzdržna. Takrat sem imela občutek, da se kulturo jemlje kot nekaj, česar nihče ne potrebuje, da smo umetniki zajedavci, ki pijemo kri davkoplačevalcem in za svoje ekscese praznimo državno blagajno. Ta občutek se je samo še intenziviral; najbolj me je zabolelo, ko sem podoben občutek slišala tudi od ljudi naše generacije, ki pač delajo morda bolj profitne stvari, kot je kultura.

Primož: To je bilo obdobje, kjer je čisto vsak anonimež na spletu lahko v svojih, največkrat zelo žaljivih komentarjih delil svoje cenjeno mnenje, da smo kulturniki glavni krivec za stanje v državi. Češ, to so pa tisti, ki nič ne delajo, samo zajedajo državo ...

Katarina: Takrat mi je bilo tega enostavno dovolj. Umetniki so v javnosti postali najbolj priročni krivci za celotno situacijo. Zato sem naredila te davidove zvezde in jih začela deliti. Nekaj se je začelo premikati. A ko se je lani decembra zgodil upor na višji ravni, se mi je nenadoma zazdelo nesmiselno, da kulturniki v vesplošni krizi govorimo, kako ubogi smo, da se ločujemo od drugih državljanov, ne nazadnje imamo isti cilj. Zato sem to opustila.

In se udeležili vstaje?

Katarina: Seveda, skupaj z vsemi. Zdaj imam v mislih še eno akcijo, da bi se pločnik pred parlamentom spremenil v rdečo četrto, po kateri bi se sprehajale slovenske dramske igralke, oblečene v kurbe. Me prav zanima, kaj bi se zgodilo.

Minister za kulturo Uroš Grilc je v nedavnem intervjuju za Sobotno prilogo rekel, da se bo posebej posvetil samozaposlenim v kulturi. Primož, vi ste edini v skupini zaposleni, Branko je v transferju, Katarina pa že dolgo spada med tiste »na svobodi«.

Primož: Sem zaposlen, a se še vedno deloma dojemam, da sem na svobodi, ker sem toliko časa živel in ustvarjal kot samozaposleni igralec. Osem let. In na neki način bijem bitko še vedno.

Katarina: Po eni strani se mi zdi svoboda v umetniškem smislu zelo čista. Ko kot igralec, performer nekaj ustvariš, naslednjo ponudbo lahko dobiš samo na podlagi tega, kako dobro si nekaj naredil.

Lahko rečemo, da je vaša generacija vsaj toliko privilegirana, da je na podlagi tega, kar je ustvarjala (in vmes izgubljala) v položaju, da se ji ni treba bati za golo preživetje? Kar morda čaka marsikaterega mladega igralca, igralko, ki pride z akademije.

Katarina: Ključna razlika je tudi v tem, da so se v obdobju, ko smo mi trije prišli z akademije, najbolj zanimive stvari dogajale prav na *off sceni*. Matjaž Pograjc, Sebastijan Horvat, Jernej Lorenci, Bojan Jablanovec ... Nekaj od njih jih je zdaj šlo v institucije, neodvisna scena je začela toniti, zanjo se namenja vse manj sredstev.

Primož: Vse bolj se mi dozdeva, da se jo načrtno briše.

V primerjavi z letom 1977, ko je imel igralec na voljo ogromno državo, je prav tako utopično govoriti o zvezdništvu v Sloveniji. Imamo igralke zvezde?

Katarina: Mislím, da tukaj spet igra ključno vlogo slovenski nacionalni značaj. Pri zvezdništvu pri nas ne gre toliko za materialno, to vsi vemo, ampak bolj za status, ki ga nekomu podeliš in mu s tem omogočiš ustvarjanje. S tem pa pridobi tudi moralno avtoriteto. No, tega pa igralci večinoma

nimamo.

Primož: Poglejmo samo razliko med Slovenijo in Srbijo, vsaj kar se gledališča tiče: igralec ima tam status boga, v Sloveniji je bog kvečjemu gledališki režiser.

Branko: Kot pravi Katarina, tu vidim to potezo slovenskega značaja, o kateri je veliko pisal tudi Miha Mazzini, in sicer ta, da kot skupnost težko prenesemo, da je nekdo višji, večji, boljši od nas. V to lažje privolimo pri tujcih, medtem ko znotraj lastne skupine, ceha ali krožka vztrajamo pri lažni enakopravnosti. Ne dopuščamo, da se kdorkoli vsaj malo dvigne iz množice. Takoj ga obtožimo za izdajalca ali mu pripišemo lastnosti, ki jih nima, ali ga medijsko linčamo, samo zato, ker se mi počutimo slabo zaradi njegovega uspeha.

Primož: Na kratko: Slovenija ne prenese izjemnih posameznikov.

Razen, hvala bogu, športnikov.

Branko: Oni so izjema. A tudi tam se kdaj pokaže, da težko priznavamo presežke. Razen če ima nekdo za sabo več kot štiridesetletno kariero, je že bolehen, takrat si pa rečemo: no, zdaj mu pa le dajmo nekaj ... Treba je napredovati po polžje in na priznanje čakati 40 let.

Katarina: Vse bolj smo janzenistični, ja.

Branko: Tudi če ima Primož glavno vlogo v (takrat) najbolj uspešnem slovenskem filmu, bo to navdušenje trajalo nekaj mesecev, potem ga bo nekdo z veliko macolo zelo hitro udaril po glavi.

Katarina: Z veliko macolo, z velikim veseljem.

Ste to predstavo naredili tudi zato, da se soočite s pasivnostjo, z izpraznjenostjo vaše generacije?

Branko: Najprej, to predstavo smo dejansko naredili iz sebe, zase, in s tem upamo, da bo nagovarjala. Če ne bi bilo Matjaža Pograjca, ki nas je pred, uf, skoraj petnajstimi leti sploh zbral skupaj, če ne bi bilo **Nevenke Koprivšek** iz Bunkerja, ki nam je prva omogočila in nam dala to iniciativo, in Matjaža Bergerja, ki nam je dal *carte blanche* za Novo mesto, si tega seveda ne bi mogli privoščiti.

Primož: Pomembno je, da v našem bendu res ni hierarhije, zato tudi toliko časa traja, da sprejmemo določene odločitve. Vedno izhajamo iz lastne pozicije – do sveta, do časa, do družbenopolitične situacije.

Še enkrat: Kakšna je vaša pozicija? Na eni strani pravite, da se čutite poražence, hkrati pa ste vendarle privilegirani, da sploh lahko ustvarjate, da lahko »ustvarjate predstavo o sebi«?

Primož: Seveda smo ustvarjalno privilegirani. O tem ni dvoma.

Kaj je potem tisto, kar ste vmes izgu-

bili?

Katarina: Mislim, da smo izgubili neki idealizem. Da smo izgubili sposobnost verjeti, da se spleča za kaj boriti. Razen za predstavo. Za teater, za pisanje, za svoj položaj, za svoj vrtiček. In to, kar pravim, je plod zelo iskrenega, brezkompromisnega soočenja s sabo.

Branko: Spomnim se, kako me je v obdobju, ko nisem imel nobenega dela, Mile Korun vprašal: Pa v tebi še tli ta žar po umetnosti? Je tega še kaj v tebi? Zdaj bi na to odgovoril, seveda še vedno tli, je pa ta žar precej zadušen.

Očitno ni tako zadušen, Branko, če ste se v teh kriznih časih odločili, da boste šli na svobodo in da boste zaradi tega postavili na kocko svojo eksistenco.

Branko: Jaz seveda vem, kam grem in za kaj. Ampak lahko pa rečem, da je zaposlena prostitutka, o kateri je metaforično govorila Katarina prej, v teh časih lahko prostituirana kot tista na svobodi. Z vsemi ukrepi varčevanja, z ukrepi krčenja javnega sektorja, situacija postaja nevzdržna. S tem, da ti ves čas vsiljujejo misel, da moramo biti veseli, da smo sploh še zaposleni, da imamo še plačo. In tako s strahom lažje nadzorujejo, hkrati pa s tem uničujejo ta mali žar, o katerem smo govorili.

Vi, Primož, ste z Mladinskim gledališčem pol sveta prepotovali samo s Frljičevim Izdajalcem; nedavno ste v Franciji spet poželi aplavz na odprti sceni, tako kot pred tem na Portugalskem, v Rusiji in tako naprej.

Primož: Gotovo imam tudi zaradi gledališke hiše, v kateri sem, večjo možnost izbire kot marsikateri zaposleni igralec.

Vsi trije ste veliko gostovali?

Branko: Ja, lahko rečem, da je to lep privilegij. In žalostno je, da tega privilegija nima več ljudi. Opažam, kako se je v zadnjih

desetih letih spremenil pogled na nekoga, ki je zaposlen, pa morda naredi projekt še v recimo neodvisni skupini ali za drugo gledališče.

To je zdaj dovoljeno predvsem režiserjem.

Branko: Pred desetimi leti je tak človek pomenil zlato menico gledališča. Pogledite, naš človek je tako dober, da ga hočejo še drugje. Zdaj, deset let kasneje, se na to gleda kot na »krajno davkoplačevalskega denarja«, fraza, ki se je grozljivo zavlekla v vsakodnevno obračunavanje. Percepcija se je popolnoma spremenila.

Katarina: Igralci se vse bolj spreminjajo v sužnje, ki morajo biti tiho in morajo narediti vse, kar se jim reče, hkrati pa se od njih zahteva umetniška integriteta, ker igralci »vendar soustvarjamo predstavo, mar ne«.

Branko: Za dobro umetnost potrebuješ ljudi, ki so malo poredni, ki si upajo. Zdaj nas pa vsi silijo, da smo čim bolj pridni. To se seveda ne zgodi čez noč. Ampak po desetih letih se zavedaš, da je vse več takih, ki se trudijo, da bi ubogali, da bi bili pridni.

Primož, glede na uspeh Petelinjega zajtrka in glede na to, da je bila letos v primerjavi s prejšnjimi leti kar zavidljiva filmska bera, bi morali biti po logiki letos vsaj v enem slovenskem filmu.

Primož: Bilo bi čisto fino, če bi me povabili vsaj na dve avdiciji. (*nasmešek*)

Branko: Zato smo se odločili, da bo za naslednji projekt po analogiji gora in Mohamed gora prišla k Mohamedu. Razmišljamo namreč o štirih režiserjih ...

Primož: ... ki bi si želeli delati po naših napotkih (*nasmešek*). Več pa drugič oziroma na drugi predstavi. Ko bomo že vedeli, kaj smo izgubili vmes, ko smo živeli.

Katarina: Ko bomo morda to, kar smo izgubili, spet našli. (*se smejejo*) ■

Za dobro umetnost potrebuješ ljudi, ki so malo poredni, ki si upajo. Tako je bilo od nekdaj. Zdaj nas pa vsi silijo, da smo čim bolj pridni.

Page: 20

Reach: 125000

Country: SLOVENIA

Size: 2252 cm2

7 / 7

